

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 139/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Lukačka s. r. o., Tehelná 25, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Juraj Lukačka, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Prešov č. k. 1 Pn 1175/17/7707-10 z 21. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 1175/17/7707-10 z 21. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“), ktorým bolo potvrdené uznesenie o odmietnutí trestného oznámenia vo veci podozrenia zo spáchania prečinu ohovárania.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ listom z 8. decembra 2016 podal na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich, že došlo k spáchaniu trestného činu, a podnet na začatie trestného stíhania pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohovárania. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Prešov (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) uznesením ČVS: ORP-1062/1-VYS-PO-2017 z 31. októbra 2017, ktoré bolo napadnuté rozhodnutím okresnej prokuratúry, vec odmietlo, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania. Okresné riaditeľstvo navyše v uznesení uviedlo, že trestným právom sa nemajú riešiť súkromnoprávne spory, že v zmysle princípu *ultima ratio* má byť trestnoprávna represia použitá výlučne ako krajný prostriedok ochrany pred spoločensky najnebezpečnejšími protiprávnymi deliktami. Okresná prokuratúra v zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu okresného riaditeľstva argumentuje, že podmienkou naplnenia skutkovej podstaty trestného činu ohovárania sú také tvrdenia, ktoré by boli vykonané v snahe spôsobiť inému vážnu ujmu.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ tvrdí, že uznesenie okresnej prokuratúry neobsahuje riadne odôvodnenie, že sa žiadnym spôsobom nezaoberalo a nevysporiadalo s väčšinou tvrdení sťažovateľa, a preto je v rozpore s Trestným poriadkom. Ďalej sťažovateľ uvádza, že *„niet iného súdu, ktorý by chránil jeho tu uvádzané základné práva; teda nemám iný účinný prostriedok nápravy a ochrany pred zásahmi do jeho základných práv, než je konanie pred Ústavným súdom SR.*

Sťažovateľ si zároveň uvedomuje, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia, nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak sťažovateľovi zo základného práva na inú právnu ochranu, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nepochybne vyplýva právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho oznámením o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, resp. sťažnosťou voči odmietnutiu takéhoto oznámenia, zákonným

spôsobom zaoberali, pričom v okolnostiach popísanej veci sťažovateľa je podľa nášho názoru možné vyvodiť záver, že Okresná prokuratúra Prešov sa ústavne akceptovateľným spôsobom jeho vecou nezaoberala.“

4. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„a) Uznesením Okresnej prokuratúry Prešov, zo dňa 21.11.2017, spis. zn. 1 Pn 1175/17/7707- 10 boli porušené základné práva sťažovateľa, upravené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

b) Ústavný súd Slovenskej republiky Uznesenie Okresnej prokuratúry Prešov, zo dňa 21.11.2017, spis. zn. 1 Pn 1175/17/7707-10 zrušuje a vec jej vracia na nové rozhodnutie.

c) Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia.“

II.

5.1 Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5.2 Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

7. Podstatou veci je tvrdenie sťažovateľa, že okresná prokuratúra potvrdením odmietnutia veci jeho trestného oznámenia porušila jeho právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 dohovoru.

8. Ústavnou sťažnosťou brojí sťažovateľ proti nezačatiu trestného stíhania. Ústavný súd pripomína, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom.

9. Ústavný súd konštantne uvádza (I. ÚS 539/2017), že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 526/2016). Oznamovateľ ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako

nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody. V obdobných prípadoch tiež ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.

10. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenia oznamovateľa trestného činu riadne prešetriť a rozhodnúť o nich (II. ÚS 88/99, III. ÚS 526/2016). Z listinných dôkazov predložených sťažovateľom vyplýva, že sa tak vo veci sťažovateľa aj stalo, čo vylučuje porušenie sťažovateľom označených práv.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v celosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2018